

Tapaus Aatu Ruoho

Aatu Aatunpoika Ruoho (ent. **Pakkanen**).
S. 27.09.1878 Ruovesi. K. 20.02.1968 Mänttä

Aatu Ruoho, Mäntästä elävä ja tulevana vuonna peräti yhdeksänkymmentä vuotta täyttävä, on sikäli erikoinen tapaus, että hän on ainoa Teollisuusvakuutuksen elossa oleva 1800-luvulla vahingoittunut. Kuultuamme tästä käväisimme puhuttamassa miestä tuosta melkein seitsemänkymmenen vuoden takaisesta tapauksesta.

Oli pyryinen talvipäivä, perjantai maaliskuun seitsemästoista 1899, jolloin tapaturma sattui, kertoo Ruoho. Hän oli tullut muutamaa kuukautta aikaisemmin G.A.Serlachius Oy:n palvelukseen Mänttään ja työskenteli rullamiehenä paperikoneella, PK II:lla. Paperi ei sujahtanut silinterille oikein mieleisesti ja niinpä hän, yhdeksäntoista-vuotias nuorimies, yritti oikealla kädellään panna paperin rullaamaan. Niin sitten siinä kävi, että kone runteli pahoin sekä käden että käsivarren.

Mäntässä ei tuolloin ollut lääkäriä, vaan kun ensiapu tarvittiin, niin mentiin apteekkiin. Niinpä Ruohon työtoverit kantoivat hänet kiireesti apteekkiin. Sieltä hänet kiidätettiin hevoskyydillä Vilppulaan, Ajokseen lääkäriin. Lääkäri määräsi tapaturman uhrin tuota pikaa sairaalaan Tampereelle.

Aatu Ruohon veli toimi tuolloin rata-vartijana Vilppulan ja Mäntän välillä ja huolehti mm. radan auki pidosta. Huolimatta kovasta lumipyrystä rata jätettiin nyt hoitajaa vaille, ja hoitaja pantiin potilaan saattajaksi.

Kymmenen viikkoa Aatu Ruoho joutui olemaan tohtori Backmannin hoidossa Tampereen yleisessä sairaalassa, joka siihen aikaan sijaitsi Nalkalan torin laidassa Pyhäjärven rannalla. Sairaalassa Ruohon oikea käsi amputoitiin ja haava parani erinomaisen hyvin.

Työhön palattuaan Ruoho joutui aluksi ulkotöihin, mutta pääsi sieltä ennen talven tuloa takaisin tehtaan puolelle. Avioliittosuunnitelmat olivat jo tässä vaiheessa hänen mielessään, mutta koska hän epäili pystyvänsä täysimittaiseen työhön ja siitä mahdollisesti aiheutuva tulojen vähenemistä, hän päätti siirtää ratkaisun teon tuonneemmaksi. Vuonna 1902 hän katsoi taloudellisen tilan omalla kohdallaan niin vankaksi ja vakaaksi, että solmi avioliiton.

Oikean käden puuttuminen ei lannistanut Aatu Ruohoa. Ajan mittaan vasen käsi kehittyi varmaksi ja vahvaksi erilaisten työsuoritusten tekijäksi. Vuonna 1907 Aatu Ruoho rakensi vasemmallaan ensimmäisen asumuksensa, keittiön ja kamarin käsittävän mökin, nykyisen lasten päiväkodin paikalle. Seitsemän vuotta myöhemmin Aatu Ruoho teki seuraavan suurtyön: hän rakensi vieriselle tontille kaksikerroksisen asumuksen, purki aiemmin rakentamansa ja käytti sen hirret uuteen taloonsa.

Mäntässä vallitsi asuntopula myös vuosisadan alussa. Niinpä Gösta Serlachius, jonka kanssa Aatu Ruoho aina silloin tällöin joutui kosketuksiin, ehdotti, että Ruoho möisi talonsa, joka oli yhtiön

tontilla, yhtiölle ja saisi osamaksuna osittain vielä keskeneräisen mökin Savosenmäestä. Näin tapahtuikin vuonna 1916. Ja tapahtui vielä muutakin; Aatu Ruoho, nyt seitsenlapsisen perheen päämies, rakensi vasemmallaan mökin ympärille kaksikerroksisen talon, jossa kaiken kaikkiaan oli - ja on vieläkin - yhdeksän huonetta. Nyt hänellä oli tilaisuus vuokrata huonetiloja yhtiölle, kuten oli toivottukin.

Viisikymmentä vuotta sitten rakennettu talo on vielä paikoillaan Savosenmäessä läheisimpiään kookkaampana. Siinä ei ole minkäänlaisia nykyisen ajan mukavuuksia, se ei ole enää hyväkuntoinenkaan. Tämän talon alakerrassa, länsipäässä, Aatu Ruoho elää vanhuutensa päiviä. Puoliso on jo poissa, mutta yläkerrassa asuva tytär huolehtii papastaan ja hänen kodistaan.

Aatu Ruoho, joka kolmekymmentäkolme vuotta, vv. 1899-1932, on työskennellyt tehtaassa, rakennuttanut kolme omakotitaloa, uurananut ainoastaan vasemman kätensä turvin, on nyt uupunut. Oma koti, yksin se, on hänen ainoa liikkuma-alansa. Kuluneet vuosikymmenet kertautuvat ajatuksissa kodin hiljaisuudessa ja näin joulun alla muistuu mieleen erityisesti se jouluaatto, jolloin Gösta Serlachius ojensi hänelle kahdenkymmenen markan kultarahahan. Aatu Ruohon on hyvä olla, hän on tyytyväinen. - **VP**

Aatu Ruohon puolisatavuotias omakotitalo Savosenmäessä.

Copyright
Veli-Pekka Pakkanen